

SLOVENSKÁ TECHNICKÁ UNIVERZITA V BRATISLAVE
Materiálovotechnologická fakulta v Trnave

Číslo predm.	Názov predmetu	Skratka a druh	Rozsah h a ukonč.	Počet kreditov	Ročník Semester	Druh štúdia	Študijný odbor	Gestorujúca kat.
6-3174	Politológia	Povinne volit.	0-200 kz	2	2 ZS	Bc	všetky	KHV

Cieľ predmetu: Budúci inžinier potrebuje poznať svetové trendy nielen vo svojej profesnej špecializácii, ale súčasne ako občan a príslušník osobitnej skupiny inteligencie potrebuje ovládnuť aj učenie o politike.

Anotácia predmetu: Absolvent STU by mal poznať aj sociálne, duchovné, sociálnopsychologické a historické "zázemie" politológie a vôbec fungovanie politiky v spoločnosti. Mal by poznať tiež prostriedky a nástroje, ktoré má politika a veda o politike.

Sylabus:

1. **Politológia.** Veda politológia, predmet politológie, chápania a smery v politológii. Štruktúra politiky, jej subjekty. Metódy skúmania.
2. **Politické myslenie v dejinách ľudstva.** Spoločenský pravek. Starogrécke politické doktríny (Sokrates, Platón, Aristoteles).
3. **Stredovek.** Rímsky štát. Seneca, Cicero, Marcus Aurelius. Sv. Augustín, Tomáš Akvinský. **Začiatok novoveku** - humanizmus a renesancia (Macchiavelli, Grotius, Hobbes, Morus).
4. **Osvietenstvo.** Anglické (J. Locke), francúzske (Voltaire, Montesqueu, Rousseau), nemecké (Kant, Hegel). **Politická situácia v 19. a 20. storočí:** Liberalizmus (Bentham, Mill).
5. **Socializmus.** Socializmus bez štátu, proti štátu, cez štát. **Sociálny obsah politiky.** Aktivizácia sociálnej sféry. Obsah sociálnej politiky. Sociálna štruktúra spoločnosti a politika.
6. **Politické systémy a inštitúcie.** Charakteristika a typy politických systémov. Zložky politických systémov. Moc a jej inštitucionalizácia v politickom systéme.
7. **Štát v politickom systéme.** Štát a jeho formy. Vzťah medzi štátom a demokraciou.
8. **Systémy a funkcie politických strán.** Politické strany. Funkcie a typy politických strán. Politická elita. Skupiny nátlaku.
9. **Verejná mienka a občan v politike.** Obsah verejnej mienky, faktory formovania. Význam objektívnej sociálnej informácie. Človek – hlavný subjekt politiky. Človek v demokracii.
10. **Politický systém v SR a v niektorých demokratických štátoch.** Charakteristika politického systému v SR. Politický systém v Spolkovej republike Nemecko. Politický systém vo Švajčiarsku. Politický systém v USA. Austrálska federácia.
11. **Politická kultúra vystupovania.** Pojem politickej kultúry a jej význam. Anglo-americké politické systémy a prejavy politických kultúr. Európske politické systémy a politická kultúra.
12. **Politológia o prognózach vývoja modernej spoločnosti.** Záujem o budúcnosť politiky a sveta vôbec. Futuroológia a svet vyspelých demokracií. Perspektívy vývoja novej Európy. Hlavné zdroje premien. Človek a jeho spoločenský vzostup a kariéra v demokracii, perspektívy.

Nadväznosť:

- Nutné predpoklady - absolvovanie predmetov Všeobecná filozofia, Sociológia a Základy práva.
- Odporúčané predpoklady - absolvovanie predmetov Základy komunikácie a Dejiny vedy a techniky

Literatúra k predmetu:

Povinná:

Kusin, V.; Končal, V.: Vybrané kapitoly z politológie. MTF - STU Bratislava 1999.
Minogue, K.: Velmi krátky úvod do politiky. Praha 2001.
Chalupa, V.: Základy politológie. MPÚ, právnicke fakulty Masarykove university. Brno 1990.

Odporúčaná:

Novák, M.: Systémy politických stran. Praha 1997.
Aristoteles: Politika. Bratislava 1980.
Platón: Ústava. Bratislava 1980.
Weber, M.: Politika ako povolanie. Bratislava 1990.
Sutor, B.: Politická etika. Trnava 1999.
Beyme von, K.: Die politische Elite in der Bundesrepublik Deutschland. Munchen 1971.
Tóth, R. a kol.: Stručný politologický slovník. UNIAPRESS Bratislava 1991

Kľúčové slová:

Autonómia, byrokracia, centralizmus, centrizmus, deklarácia, demagógia, demokracia, diktatúra, disident, diskriminácia, federalizmus, geopolitika, koalícia, konfederácia, kongres, lobbizmus, opozícia, pluralizmus, ratifikácia, totalitarizmus

Vyučujúci: Mgr. Andrej Rajský

Garant predmetu: Doc. PhDr. Viliam K O N Č A L, CSc. - KHV

Podmienky zapísania zápočtu:

1. 100 % aktívna účasť na cvičeniach
2. Predniesť koreferát (15-20 min.) a vypracovať seminárnu prácu (6-10 strán) na pridelenú tému z politológie.
3. Pokus o politologickú analýzu aktuálnej politickej alebo spoločenskej udalosti (analýza aktuality)
4. Úspešne vykonať priebežnú a zápočtovú písomnú prácu

V Trnave: 29. 9. 2005

TÉMY SEMINÁRNYCH PRÁC Z PREDMETU POLITOLÓGIA

1. Človek – homo politicus. Sociálny a spoločenský rozmer ľudského života.
 2. Komunikácia v spoločnosti a stanovovanie noriem spolužitia.
 3. Sociálno-politické myslenie vo vybratých dielach antických autorov (ľubovoľný výber).
 4. Sociálno-politické myslenie v dielach stredovekých a novovekých autorov (výber).
 5. Analýza politickej situácie v niektorej krajine sveta (ľubovoľný výber).
 6. Dodržiavanie/potláčanie ľudských práv v konkrétnom štáte, resp. medzinár. vzťahoch.
 7. Vzťah politiky a ekonomiky (konvergenie, kolízie, redukcie, rozdielne funkcie, atď.).
 8. Patologické spoločenské javy – rôzne druhy extrémizmov.
 9. Právo a morálka – vzťahy, podmienky, funkcie.
 10. Kultúrna vyspelosť spoločnosti v politických prejavoch.
 11. Problém korupcie v politických štruktúrach a cesty jej odstraňovania.
 12. Fundamentalizmus – charakteristika, povaha, formy, vývin.
 13. Politické strany – ich delenie, funkcie v závislosti od orientácie, vzájomný dialóg.
 14. Analýza konkrétnej politickej strany (pokus o objektívny politologický príspevok).
 15. Tretí sektor v štáte a jeho nezastupiteľná úloha.
 16. Demokracia – prednosti a ťažkosti tohto systému.
 17. Vzťah politiky a masmédií.
 18. Úloha vzdelania a vzdelancov pri riadení a formovaní politickej moci.
 19. Decentralizácia výkonnej moci a subsidiarita – ciele a skutočný stav.
 20. Prednosti a nástrahy liberalizmu ako systému.
 21. Medzicivilizačný dialóg – zásady, ideály, skutočný stav.
 22. Politická zodpovednosť za hospodársku rovnováhu planéty.
 23. Úloha malých štátov pri riešení globálnych politických, ekonomických a kultúrnych otázok.
 24. Analýza politického stavu na Slovensku a vízie do budúcnosti.
- Ďalšie témy na referát, resp. seminárnu prácu musia byť schválené vyučujúcim.